

E1 SPODNÍ STAVBA · MP-E1-07 · verze 2.0 · 25. 9. 2026

# Základový zemnič

Uložení v betonu, spoje a vývody: co TDS kontroluje, než se zemnič zakryje

Příručka popisuje, co technický dozor stavebníka (TDS) kontroluje a podle čeho. Nemění SOD ani RPD, není pokynem ke způsobu provádění (OZ § 2592) a nezabývá zhotovitele odpovědností. Zákon mu ukládá zajistit dodržení technických norem, které souvisejí s prováděním (283/2021 Sb. § 163 odst. 1). Typ zemniče, materiál, průřez, trasu a vývody určuje projekt elektroinstalace a ochrany před bleskem (RPD). Při rozporu platí RPD, potom montážní návod výrobce zemničního materiálu, příručka nikdy. Rozpor nebo chybějící údaj oznamte písemně TDS před provedením; odpověď projektanta se запиše do deníku.

## Proč

Základový zemnič (v betonu základů) je jediná část uzemnění, kterou po betonáži nikdo neuvidí ani neopraví. Přerušený spoj nebo pásek mimo beton se ukáže až při revizi, nebo až po letech koroze. Náhradou je dodatečný zemnič kolem domu, obvykle s horšími parametry. [D]

## 1. Než začnete

- **Kdo zemnič dodává, ukládá a měří, určuje SOD** (u RD bývají dvě smlouvy: stavba a elektro). Zapište to do deníku před výkopem. [A: SOD · vyhl. 131/2024 Sb. příl. 12 B.2 písm. c)]
- **Projekt uzemnění na stavbě:** trasa zemniče, materiál, průřez, propojení s výztuží, místa a délky vývodů (hlavní ochranná přípojnice, svody hromosvodu). **Je navržen hromosvod?** Kolik svodů a kde? Není-li to v RPD jednoznačné, oznamte písemně TDS před uložením zemniče. [A: RPD]
- **Je základ oddělen od zeminy?** Bílá vana, hydroizolace nebo tepelná izolace pod základem a po obvodu: základový zemnič v takovém základu podle výrobců jako uzemnění nefunguje. Řešením bývá obvodový zemnič v zemině a vodič pospojování v základu. Tenká separační fólie funkci podle výrobců podstatně neomezuje. [C: DEHN DS162/CZ/0415 s. 4, 8, 10, 11; OBO s. 162, 164] **Navrhuje-li RPD v takovém základu jen základový zemnič, upozorněte písemně TDS před výkopem.** [A: OZ § 2594 odst. 1]
- **Kdo:** doporučuji, aby zemnič ukládala a spojovala odborná firma elektro nebo hromosvodní, případně aby na práci dohlížela a zemnič před zakrytím zkontrolovala a změřila. [C: DEHN DS162 s. 3 · D] Kdo zemnič uložil a kdo ho zkontroloval a změřil, se запиše do deníku. [A: vyhl. 131/2024 Sb. příl. 12 B.2 písm. c), I)] **Montážní návod výrobce materiálu a svorek mějte na stavbě.** [D]

## 2. Uložení a spoje

- **Základový zemnič je zabetonovaný prvek:** musí být pevně osazen, držet polohu i při betonáži a mít zajištěné krytí. [B: ČSN EN 13670 čl. 5.6.1(1) a), d)] DEHN a OBO uvádějí nejméně 5 cm betonu ze všech stran. Pásek nesmí ležet na zemině ani na dně výkopu. [C: DEHN DS162 s. 2, 6, 12; OBO s. 165]
- **Distanční podpěry** drží zemnič v poloze i při betonáži a hutnění (OBO uvádí zhruba po 2 m). Pásek obvykle nastojato. [C: DEHN DS162 s. 10, 12; OBO s. 157]
- **Materiál a průřez podle RPD.** DEHN uvádí nejméně pásek 30 × 3,5 mm nebo drát Ø 10 mm; zemnič tvoří uzavřený okruh. [A: RPD · C: DEHN DS162 s. 6; DS251/CZ/0825 s. 1]
- **Propojení s výztuží podle RPD** (výrobci uvádějí nejvýše po 2 m). [A: RPD · C: DEHN DS162 s. 4, 10; DS251 s. 1; OBO s. 158, 165]
- **Spoje svorkami určenými pro zemniče** (zkoušenými podle ČSN EN 62561-1) nebo jiným spojem, který připouští RPD [C: DEHN DS162 s. 7; OBO s. 159], utaženými podle návodu výrobce [C: OBO s. 281]. Při hutnění vibrátorem ne klínové spojky. Svar jen se souhlasem statika. [C: DEHN DS162 s. 7] **Omotání drátem není spoj.** [C: OBO s. 159]
- **Obvodový zemnič a spoje v zemině** (je-li navržen): materiál a spojky podle RPD; spoje v zemině chránit antikorozi páskou. [A: RPD · C: DEHN DS162 s. 7, 27; OBO s. 159]
- **Vývody** na místech a v délkách podle RPD (výrobci uvádějí nejméně 1,5 m od místa, kde vývod vstupuje do místnosti), označené a chráněné před poškozením během stavby. Materiál vývodu podle RPD. Holý pozinkovaný vývod výrobci nepřipouštějí, venku ani uvnitř budovy. Chybí-li materiál v RPD, oznamte písemně TDS před objednávkou. [A: RPD · C: DEHN DS162 s. 5, 7, 15; OBO s. 157–158] Prostup vývodu protiradonovou izolací řešte podle RPD jako každý prostup kontaktní konstrukcí. [B: ČSN 73 0601 čl. 6.8]

## STOP: kontrola TDS před zakrytím

- **Kdy:** před každou betonáží nebo zásypem, který zakryje část zemniče, jeho spoje nebo vývody (pasy, deska, obvodový zemnič v zemině).
- **Výzva písemně** zápisem do deníku a e-mailem TDS: úsek a od kdy je připraveno. TDS potvrdí termín ve lhůtě výzvy. Lhůtu stanoví SOD; doporučuji nejméně 2 pracovní dny. [A: 283/2021 Sb. § 164 odst. 2 · SOD · D]
- **Připraveno:** trasa na podpěrách, spoje, propojení s výztuží, vývody na místech podle RPD, prostupy izolacemi. [B: ČSN EN 13670 čl. 8.2(3)]
- **Foto a záznam montážní firmy elektro:** celá trasa s jednoznačným přiřazením ke stavbě, detail hlavních spojů a vývodů; záznam o provedení s výsledky měření spojitosti. Je to podklad pro výchozí revizi. [C: DEHN DS162 s. 18–20 · A: NV 190/2022 Sb. příl. 2 část A bod I písm. d)] Příklad a jméno toho, kdo měřil, doporučuji do záznamu uvést. [D] Fotku každého spoje s metrem doporučuji. [D]
- **Zápis:** souhlas se zakrytím zapisuje TDS, s rozsahem; nenahrazuje měření ani výchozí revizi. [A: vyhl. 131/2024 Sb. příl. 12 B.2 písm. m)]
- **Nepotvrzený termín nebo TDS se nedostaví:** zhotovitel pořídí fotky a záznam s měřením podle této sekce, zapíše do deníku výzvu a stav a smí pokračovat; náklady dodatečné kontroly a odkrytí řeší SOD. [A: OZ § 2626 odst. 2, stanoví-li SOD kontrolu · SOD · D] **Nález při kontrole:** odstranit a vyzvat znovu.

## Doklady pro TDS

- Záznam montážní firmy elektro o provedení zemniče s fotkami a výsledky měření spojitosti, předat před zakrytím. [C: DEHN DS162 s. 18 · A: NV 190/2022 Sb. příl. 2 část A bod I písm. d)]
- Zpráva o výchozí revizi elektrické instalace včetně uzemnění, předat před uvedením do provozu. [A: NV 190/2022 Sb. § 6 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. b)]
- Revizní zpráva ochrany před bleskem, je-li navržena. [A: RPD, SOD]

## Časté chyby

- Pásek položený na dně výkopu: není v betonu a v zemině koroduje.
- Spoje omotané drátem místo svorek.
- Zapomenutý vývod pro svod hromosvodu: dodatečný zemnič.
- Základový zemnič v základu odděleném od zeminy izolací: jako uzemnění nefunguje.

## Zdroje

A RPD (projekt elektro a ochrany před bleskem) · SOD · zákon 283/2021 Sb. § 163 odst. 1, § 164 odst. 2 · vyhl. 131/2024 Sb. příl. 12 část B.2 · NV 190/2022 Sb. · OZ § 2592, § 2594, § 2626 · B ČSN EN 13670:2010 čl. 5.6.1, 8.2(3) · ČSN 73 0601:2019 čl. 6.8 · požadavky ČSN 33 2000-5-54 ed. 3 a ČSN EN IEC 62305-3 ed. 3 příručka nenahrazuje · C DEHN: Základový zemnič DS162/CZ/0415 (04/2015) a DS251/CZ/0825 (08/2025); OBO Bettermann: Příručka ochrany před bleskem (2018, česky) · D praxe TDS, jen doporučení.